

Latvijas Republikas Kultūras ministrija
Mākslu izglītības kompetences centrs
”Ventspils Mūzikas vidusskola”

Reģ.nr. 3237303588

Lielais laukums 1, Ventspils, LV-3601
tālr.63622220

e-pasts: vmv@kultura.lv; www.vmv.ventspils.lv

APSTIPRINU

Mākslu izglītības kompetences centra
“Ventspils Mūzikas vidusskola”
direktors (paraksts*) Jēkabs Macpans

PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS EKSĀMENA PROGRAMMA

Ventspilī

14.05.2024.

Nr. 11

*Par profesionālās kvalifikācijas eksāmenu norisi, saturu un vērtēšanas kritērijiem
ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto profesionālo kompetenču atzīšanai*

Izstrādāta saskaņā ar
LR Ministru kabineta 2022. gada 29. augusta noteikumiem Nr. 752
Noteikumi par profesionālās kvalifikācijas eksāmenu saturu un norises kārtību un
Latvijas Nacionālā kultūras centra
2023. gada 30. novembra rīkojumu Nr. 1.1-5/68

Profesionālā kvalifikācija –

Mūziķis basģitārists, ansambļa vadītājs

4. profesionālās kvalifikācijas līmenis

Eksāmens ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto profesionālo kompetenču atzīšanai
profesionālās vidējās izglītības programmā *Mūzika*

Eksāmenu norises datums – 2024. gada 19. jūnijs

1. Vispārējā daļa

1.1. Profesionālās kvalifikācijas eksāmens (turpmāk – eksāmens) notiek saskaņā ar Ministru kabineta 2022. gada 29. augusta noteikumiem Nr. 752 *Noteikumi par profesionālās kvalifikācijas eksāmenu saturu un norises kārtību* (turpmāk – MK noteikumi) un Latvijas Nacionālā kultūras centra 2023. gada 30. novembra rīkojumu Nr. 1.1-5/68 un tā 17. pielikumu *Profesionālās kvalifikācijas eksāmena programma izglītības programmā Mūzika, ansambļa vadītājs* (turpmāk – eksāmena programma).

1.2. Tiesības kārtot eksāmenu nosaka MK noteikumi.

- 1.3. Mākslu izglītības kompetences centrs “Ventspils Mūzikas vidusskola” (turpmāk – Skola) nodrošina Profesionālās kvalifikācijas eksāmena laikā nepieciešamos darba apstākļus eksaminējamām personām un Profesionālās kvalifikācijas eksāmena komisijai.
- 1.4. Lai saņemtu apliecību par profesionālās kvalifikācijas *Mūziķis basģitārists, ansambļa vadītājs* (4. profesionālās kvalifikācijas līmenis) iegūšanu, profesionālās kvalifikācijas eksāmenu ir atļauts kārtot pretendētājam, kurš iesniedzis Skolā iesniegumu profesionālās kompetences novērtēšanai un tam pievienojis maksājuma dokumentu, kas apliecina samaksu par profesionālās kvalifikācijas eksāmenu.

2. Profesionālās kvalifikācijas eksāmena organizācija un norise

- 2.1. Skola izveido eksāmena komisiju ne mazāk kā trīs cilvēku sastāvā un iesniedz Latvijas Nacionālajā Kultūras centrā saskaņošanai. Prasības komisijas locekļu izglītībā un profesionālajā pieredzē nosaka MK noteikumi.
- 2.2. Eksāmenu norises grafiku Skola sastāda saskaņā ar izglītības programmās noteikto laiku un iesniedz saskaņošanai Latvijas Nacionālajā kultūras centrā.
- 2.3. Eksāmens ietver zināšanu, prasmju, iemaņu un attieksmes pārbaudi. Tas sastāv no teorētiskās un praktiskās daļas, un eksāmens ir nokārtots, ja eksaminējamais ir piedalījies abās eksāmena daļās un ieguvis vērtējumu, ne zemāku par 5 (viduvēji) ballēm.
- 2.4. Pretendentus ar MK noteikumiem, eksāmena programmu un šo Izpildes kārtību iepazīstina Skolas direktora vietnieks ne vēlāk kā piecas darbdienu pirms eksāmena. Pretendenti iepazīšanos ar minētajiem dokumentiem apliecina uz veidlapas ar savu parakstu.
- 2.5. Skola sagatavo un iesniedz eksāmena komisijai šādus dokumentus:
 - 2.5.1. Skolas direktora rīkojumu par personām, kurām atļauts kārtot eksāmenu;
 - 2.5.2. Profesionālās kvalifikācijas eksāmena komisijas protokola veidlapu, kurā ir aizpildīta aile ar eksaminējamo vārdu, uzvārdu atbilstoši Skolas direktora rīkojumam par atļauju kārtot eksāmenu;
 - 2.5.3. Skolas direktora apstiprinātu veidlapu, kurā eksaminējamie ir parakstījušies par iepazīšanos ar MK noteikumiem, eksāmena programmu un šo Programmu;
 - 2.5.4. MK noteikumus, eksāmena programmu, šo Programmu;
 - 2.5.5. Profesionālās kvalifikācijas eksāmena rezultātu kopsavilkuma veidlapu, kurā ir aizpildīti 1. - 4. punkts un eksaminējamo vārds, uzvārds atbilstoši Skolas direktora rīkojumam par atļauju kārtot eksāmenu.
- 2.6. Eksaminējamais drīkst iziet no eksāmena telpas tikai ar eksāmena komisijas priekšsēdētāja atļauju.
- 2.7. Eksaminējamie, ierodoties uz eksāmenu, eksāmena komisijai uzrāda personu apliecinošu dokumentu.
- 2.8. Eksaminējamajam, kurš laikus neierodas uz eksāmenu, var piedalīties tajā tikai ar komisijas priekšsēdētāja atļauju.
- 2.9. Eksāmena laikā jāizslēdz mobilie tālruņi.
- 2.10. Eksāmenā var piedalīties novērotāji. Personas, kuras var iegūt novērotāja statusu, viņu pienākumus un tiesības nosaka MK noteikumi.

- 2.11. Eksāmenu vada komisijas priekšsēdētājs. Pirms eksāmena komisija pārbauda, vai ir iesniegti 2.5. punktā minētie dokumenti, iepazīstina eksaminējamos ar eksāmena norises kārtību, daļām, norises vietām un uzdevumu izpildes laikiem.
- 2.12. Pēc eksāmena visu daļu norises komisija pieņem lēmumu par vērtējumu un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu. To noformē ar protokolu (MK Noteikumu pielikums), ko paraksta visi komisijas locekļi. Eksaminējamie tiek iepazīstināti ar komisijas lēmumu divu darbdienu laikā pēc eksāmena.
- 2.13. Profesionālo kvalifikāciju piešķir, ja eksāmena galīgais vērtējums nav zemāks par 5 (viduvēji).
- 2.14. Pēc profesionālās kvalifikācijas protokolu saņemšanas Skola pieņem lēmumu par diplomu izsniegšanu pretendentiem. Lēmumu noformē ar direktora rīkojumu.
- 2.15. Skolas direktora rīkojums ir profesionālās izglītības dokumentu saņemšanas pamats.
- 2.16. Eksaminējamajiem, kuri attaisnojošu iemeslu dēļ nav ieradušies uz eksāmenu vai kādu tā daļu, Skolā jāiesniedz iesniegums ar pievienotu attaisnojošu dokumentu. Skola triju darba dienu laikā informē eksaminējamo personu par atļauju kārtot eksāmenu, iespējamo eksāmena norises vietu un laiku. Skola organizē papildu eksāmenu laikā līdz nākamā mācību gada sākumam, bet ne ātrāk kā mēnesi pēc kvalifikācijas eksāmena norises.
- 2.17. Pretendenti, kuri eksāmenu nav kārtājuši bez attaisnojoša iemesla vai kurus neapmierina iegūtais vērtējums, ir tiesīgi kārtot eksāmenu nākamajā mācību gadā, sedzot kvalifikācijas eksāmena izmaksas.
- 2.18. Par atkārtota eksāmena kārtošānu komisija pieņem atsevišķu lēmumu.
- 2.19. Eksaminējamajiem ir tiesības apstrīdēt kvalifikācijas eksāmenu komisijas lēmumu MK noteikumu 60. punktā noteiktajā kārtībā.

3. Eksāmena teorētiskā daļa

- 3.1. Teorētiskā daļa ir objektīvi vērtējama daļa un pārbauda izglītojamā zināšanas un izpratni;
- 3.2. Teorētiskās daļas pārbaudes darba saturs, apjoms, norises laiks un maksimālais iespējamais iegūto punktu skaits ir noteikts atbilstoši iegūstamajam 4. profesionālās kvalifikācijas līmenim.
- 3.3. Teorētiskajā daļā izglītojamais izstrādā eksāmena praktiskās daļas programmas skaņdarba analīzi vienam skaņdarbam;
- 3.1. Izstrādājot analīzi vēlams ievērot sekojošu struktūru – plānu (1. pielikums):
 - 3.1.1. vēsturiski estētiskā analīze;
 - 3.1.2. mūzikas izteiksmes līdzekļu analīze (forma, melodija, harmonija, faktūra, temps, metrs, ritms, dinamika);
 - 3.1.3. mākslinieciskais izpildījums un divu interpretāciju analīze;
 - 3.1.4. izmantotā literatūra un citi informācijas avoti;
 - 3.1.5. analīzes apjoms – ne mazāk kā 5 lpp., ne vairāk kā 10 lpp., neieskaitot titullapu un satura rādītāju.

4. Eksāmena praktiskā daļa

- 4.1. Praktisko iemaņu, prasmju un attieksmju pārbaude notiek atklāto koncertu veidā, kuru saturs atbilst Izglītības programmā izvirzītajiem mērķiem.

- 4.2. Praktiskās daļas saturu nosaka eksāmenu programma.
- 4.3. Eksāmena praktiskās daļas disciplīna *Basģitāras* sastāv no četri līdz sešu dažādu stilu (diksilenda, svinga, bibopa, hardbopa, kūla, Latīņamerikas, džezroka, fanka, soula, ritmblūza, popmūzikas) skaņdarbu, transkribētu (ne vairāk kā divi skaņdarbi) un sagatavota solo skaņdarba (ģitāras spēles specialitātē), balādes un tai kontrastējoša skaņdarba vai paša komponētu skaņdarbu (ne vairāk kā puse no programmas) koncertizpildījuma no galvas; sitaminstrumentu spēles specialitātes programmā jāiekļauj mazās bungas rudimentu solo un brīvais solo uz bungu komplekta; minimālais uzstāšanās laiks katram audzēknim – 20 minūšu.
- 4.4. Eksāmena praktiskās daļas disciplīna *Ansamblis* sastāv no viena skaņdarba koncertizpildījuma no galvas kopā ar ansambļa partneriem; skaņdarba aranžējums jāveido pašam audzēknim un mācību gada laikā jāvada tā iestudēšanas process; ansambļa priekšnesums sastāv no visu tā dalībnieku aranžētiem un iestudētiem skaņdarbiem; minimālais uzstāšanās laiks ansamblim – 15 minūtes.
- 4.5. Eksāmena praktiskās daļas disciplīnu norises sākums – 2024. gada 19. jūnijs.
- 4.6. Eksāmena praktiskās daļas disciplīnu norises ilgums:
 - 4.6.1. *Basģitāras spēle*: Uģis Ozols – 20’30”
 - 4.6.2. *Ansamblis*: Uģis Ozols – 41’00”
- 4.7. Eksāmena praktiskā daļa notiek klātienē, un tās norises vieta – mazā zāle skolas telpās Lielajā laukumā 1, Ventspilī.
- 4.8. Eksāmena praktiskajā daļā programmas atskaņošanai koncertzālē uz skatuves novietoti nepieciešamie taustiņinstrumenti, sitaminstrumenti, skaņas pastiprināšanas aparatūra. Zālē novietots galds komisijas darbam, uz tā – dokumenti un citi nepieciešamie materiāli komisijas darbam, pie galda – krēsli komisijai. Audzēknis uzstājas pēc izglītības programmas vadītāja sastādītas programmas. Vismaz divas nedēļas pirms eksāmena audzēknis iesniedz Skolas direktoram izpildāmo skaņdarbu notis, kuras eksāmena dienā tiek iesniegtas komisijai. Par eksāmenu norises kvalitāti atbild izglītības programmas vadītājs.
- 4.7. Eksāmenu programmas apstiprina ar direktora rīkojumu ne vēlāk kā 1 mēnesi pirms eksāmena.

5. Vērtēšanas sistēma

- 5.1. Eksāmena vērtēšanas kārtību, teorētiskās un praktiskās daļas, kā arī 4. profesionālās kvalifikācijas eksāmena vērtēšanas skalas nosaka eksāmena programma.
- 5.2. Maksimālais iegūstamo punktu skaits teorētiskajā daļā – 50, praktiskajā daļā – 250, maksimālais punktu skaits kopā – 300.
- 5.3. Eksāmena teorētiskajā un praktiskajā daļā iegūtais kopējais punktu skaits nosaka vērtējumu ballēs atbilstoši vērtēšanas skalai 4.profesionālās kvalifikācijas līmenim:

Iegūto punktu skaits	1–44	45–89	90–134	135–179	180–203	204–227	228–251	252–275	276–290	291–300
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
%	1–14	15–29	30–44	45–59	60–67	68–75	76–83	84–91	92–96	97–100

5.4. Eksāmena teorētiskās daļas – analīzes vērtēšanas kritēriji un skalas:

Vērtēšanas kritēriji un iegūstamais punktu skaits											Iegūtie punkti
1. Vēsturiski estētiskā analīze.											
Aprakstošais vērtējums	Nepietiekams				Vidējs	Optimāls			Augsts		X
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Vērtējums punktos	1	2–4	5–6	7–8	9	10	11–12	13	14	15	
2. Mūzikas izteiksmes līdzekļu analīze.											
Aprakstošais vērtējums	Nepietiekams				Vidējs	Optimāls			Augsts		X
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Vērtējums punktos	1	2–4	5–6	7–8	9	10	11–12	13	14	15	
3. Mākslinieciskais izpildījums un divu interpretāciju analīze.											
Aprakstošais vērtējums	Nepietiekams				Vidējs	Optimāls			Augsts		X
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Vērtējums punktos	1–2	3–5	6–8	9–11	12–13	14	15–16	17	18	19–20	
<i>Iegūtie punkti kopā:</i>											

5.5. Eksāmena praktiskās daļas – solo koncertizpildījums vērtēšanas skala un kritēriji:

Vērtēšanas kritēriji un iegūstamais punktu skaits/ iegūstamās balles											Iegūtie punkti
1. Mākslinieciskais izpildījums.											
Aprakstošais vērtējums	Nepietiekams				Vidējs	Optimāls			Augsts		X
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Vērtējums punktos	1–7	8–14	15–22	23–29	30–33	34–37	38–41	42–45	46–48	49–50	
2. Tehniskais sniegums.											

Aprakstošais vērtējums	Nepietiekams				Vidējs	Optimāls			Augsts		
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Vērtējums punktos	1–7	8–14	15–22	23–29	30–33	34–37	38–41	42–45	46–48	49–50	
3. Stila izjūta, skatuves kultūra, kopiespaids.											
Aprakstošais vērtējums	Nepietiekams				Vidējs	Optimāls			Augsts		
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Vērtējums punktos	1–3	4–7	8–10	11–14	15–16	17–18	19–20	21–22	23	24–25	
<i>Iegūtie punkti kopā:</i>											

5.6. Eksāmena **praktiskās daļas – ansambļa koncertizpildījums** vērtēšanas skala un kritēriji:

Vērtēšanas kritēriji un iegūstamais punktu skaits/ iegūstamās balles											Iegūtie punkti
1. Tehniskais un mākslinieciskais sniegums.											
Aprakstošais vērtējums	Nepietiekams				Vidējs	Optimāls			Augsts		
Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Vērtējums punktos	1–18	19–37	38–55	56–74	75–84	85–94	95–104	105–114	115–120	121–125	
<i>Iegūtie punkti kopā:</i>											

5.7. Teorētiskās daļas darbus vērtē eksāmena komisija praktiskās daļas norises dienā. Komisijas priekšsēdētājs organizē darbu labošanu un vērtēšanu. Vērtējumus ieraksta teorētiskās daļas protokolā, ko paraksta visi komisijas locekļi.

5.8. Pēc praktiskā eksāmena katras disciplīnas norises komisija apspriež, analizē mutiski un novērtē katra audzēkņa sniegumu. Vērtējuma pamatā ņem vērā programmas atbilstību satura nosacījumiem, sarežģītības pakāpi, uzstāšanās kultūru, atskaņojuma atbilstību komponista norādēm, izpildījuma tehniku un māksliniecisko sniegumu. Katras disciplīnas vērtējumu ieraksta atsevišķā protokolā.

5.9. Praktiskās daļas galīgo vērtējumu katram eksaminējamajam iegūst šādi:

- 5.9.1. ikviens Kvalifikācijas eksāmena komisijas loceklis saskaita katra eksaminējamā visu disciplīnu vērtējumu punktu summu, daļa ar disciplīnu skaitu, iegūstot vidējo punktu skaitu;
- 5.9.2. saskaita visu komisijas locekļu iegūto vidējo punktu skaitu katram eksaminējamajam un daļa ar komisijas locekļu skaitu, iegūstot galīgo praktiskās daļas vērtējumu.
- 5.9.3. Pēc praktiskās daļas novērtēšanas, komisija saskaita katra eksaminējamā teorētiskajā un praktiskajā daļā iegūtos punktus, pieņem lēmumu par galīgo vērtējumu, balstoties uz eksāmena programmā noteikto vērtēšanas skalu 4. profesionālās kvalifikācijas līmenim.

6. Tiesības un pienākumi

6.1. Eksaminējamā tiesības:

- 6.1.1. saņemt pilnu informāciju par kompetences pārbaudes norises kārtību, vērtēšanas saturu un kritērijiem;
- 6.1.2. apliecināt savas zināšanas, prasmes un iemaņas, brīvi demonstrēt savu kompetenci;
- 6.1.3. saņemt objektīvu vērtējumu saskaņā ar konkrētas izglītības programmas, mācību priekšmeta un eksāmena satura prasībām;
- 6.1.4. saņemt novērtējuma izskaidrojumu;
- 6.1.5. saņemt vērtējumu vienādos kompetences vērtēšanas norises apstākļos.

6.2. Komisijas tiesības:

- 6.2.1. noklausoties eksaminējamā atbildi, uzdot jautājumus, lai precizētu atbildes kvalitāti;
- 6.2.2. nepieņemt eksaminējamā kompetences demonstrējumu, ja viņš nav ievērojis eksāmena norises kārtību un prasības;
- 6.2.3. pieprasīt no eksaminējamā paskaidrojumus par konstatētajiem eksāmena norises kārtības un prasību pārkāpumiem.

6.3. Eksaminējamā pienākumi:

- 6.3.1. ievērot un izpildīt visus noteikumus un prasības, kas attiecas uz profesionālās kvalifikācijas eksāmenu norisi un saturu;
- 6.3.2. atbildēt uz komisijas uzdotajiem jautājumiem;
- 6.3.3. sniegt paskaidrojumus par komisijas konstatētajiem eksāmena norises kārtības un prasību pārkāpumiem.

6.4. Komisijas pienākumi:

- 6.4.1. sniegt informāciju par eksaminējamā kompetences vērtējuma un norises kārtību;
- 6.4.2. ļaut eksaminējamajam apliecināt savas zināšanas, prasmes un iemaņas, brīvi demonstrēt savu kompetenci;
- 6.4.3. objektīvi novērtēt eksaminējamā kompetenci saskaņā ar eksāmena satura prasībām;
- 6.4.4. sniegt eksaminējamajam novērtējuma izskaidrojumu;
- 6.4.5. nodrošināt eksaminējamajiem vienādus kompetences vērtējuma norises apstākļus;
- 6.4.6. ziņot Eksaminācijas institūcijas atbildīgai personai par konstatētiem pārkāpumiem kompetences vērtējuma norisē;
- 6.4.7. ievērot kompetences pārbaudes prasības un kārtību.

Pielikumi:

1. pielikums – Profesionālās kvalifikācijas eksāmena izglītības programmā *Mūzika – Mūsdienu ritma mūzika* skaņdarba analīzes struktūra.

SAGATAVOJA

Mākslu izglītības kompetences centra

“Ventspils Mūzikas vidusskola”

direktora vietniece mācību darbā (paraksts*) Lāsma Valdmane, 26486538

SASKAŅOTS

Latvijas Nacionālais kultūras centrs

Kultūrizglītības nodaļas

mūzikas izglītības eksperts (paraksts*) Kārlis Jēkabsons

PIELIKUMI

**Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto profesionālo kompetenču novērtēšanas eksāmena
Skaņdarba analīzes struktūra
izglītības programmā *Mūzika – Mūsdienu ritma mūzika***

Skaņdarba analīzes struktūra:

1. Titullapa.
Jānorāda mācību iestāde, iegūstamā kvalifikācija, mācību gads, autora vārds, uzvārds, ja nepieciešams – darba vadītājs, skaņdarba analīzes nosaukums (analizējamā skaņdarba nosaukums, autors/-i), kvalifikācija, mācību gads. Titullapa netiek numurēta.
2. Satura rādītājs.
Satura rādītājā iekļauj visu nodaļu un apakšnodaļu virsrakstus to numerācijas secībā un norāda atbilstošās lappuses numuru. Satura rādītāja lappuse netiek numurēta.
3. Ievads.
Ievadā pamato skaņdarba izvēli.
4. Nodaļas.
 - 4.1. Vēsturiskā analīze. Autoru (komponista un/vai teksta autora) raksturojums, saistībā ar darbības laikmetu un stilu, analizējamā skaņdarba žanra sfēru. Sadaļā jāietver galvenie biogrāfijas dati, darbības veidi, stilistiskā piederība, žanru loks, pienesums aplūkojamā žanra jomā.
-Skaņdarba mūzikas valodas analīze (forma, melodija, harmonija, instrumentārijs, temps, metrs, ritms, dinamika).
 - 4.2. Izpildījuma tehnikas analīze. Skaņdarba interpretācijas jautājumi, divu interpretāciju analīze. Skaņdarba idejas, tēla atklāsmē izmantotie interpretācijas paņēmieni.
5. Izmantotā literatūra un avoti (tiek kārtoti alfabēta secībā).
Izmantoto avotu un literatūras sarakstā tiek uzrādīti visi kvalifikācijas darba sagatavošanas laikā izmantotie avoti un literatūra.
6. Pielikums.
Pielikums sastāv no skaņdarba nošu materiāliem, skaņdarba analīzē izmantoto CD un citiem analīzi paskaidrojošiem materiāliem.